

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

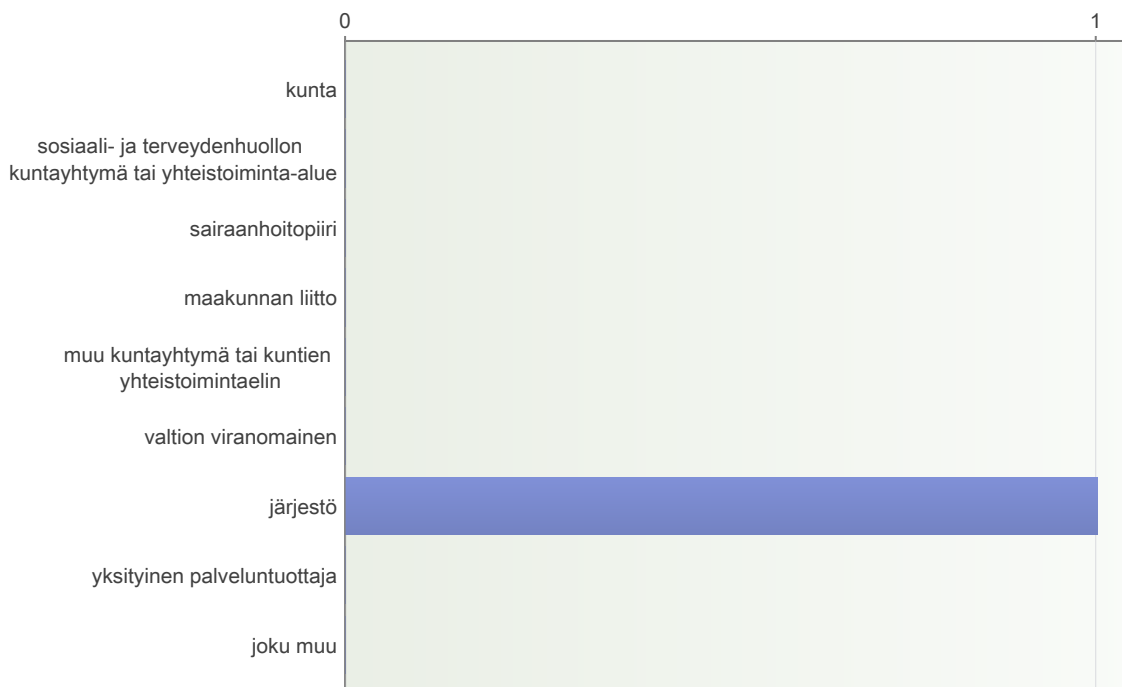
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Lääketeollisuus ry	Sirpa Rinta	sirpa.rinta@laaketeollisuus.fi	13.12.2017	Lääketeollisuus ry, hallitus

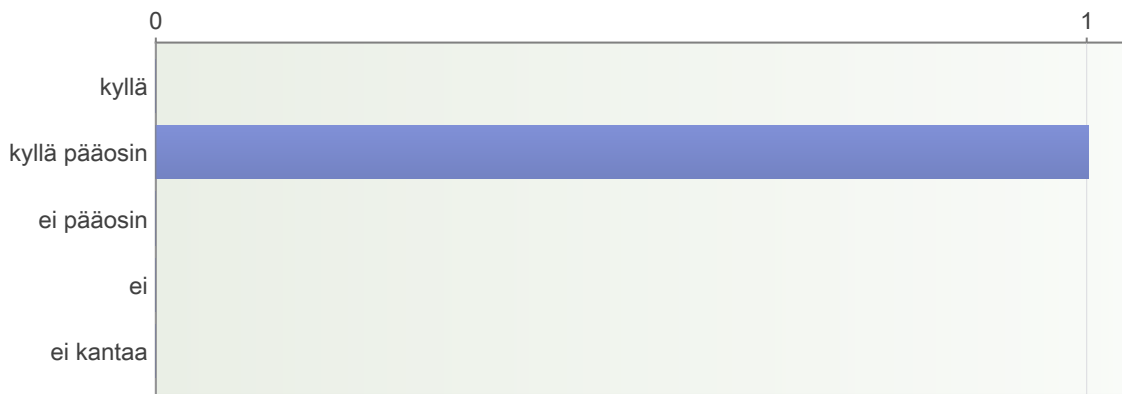
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

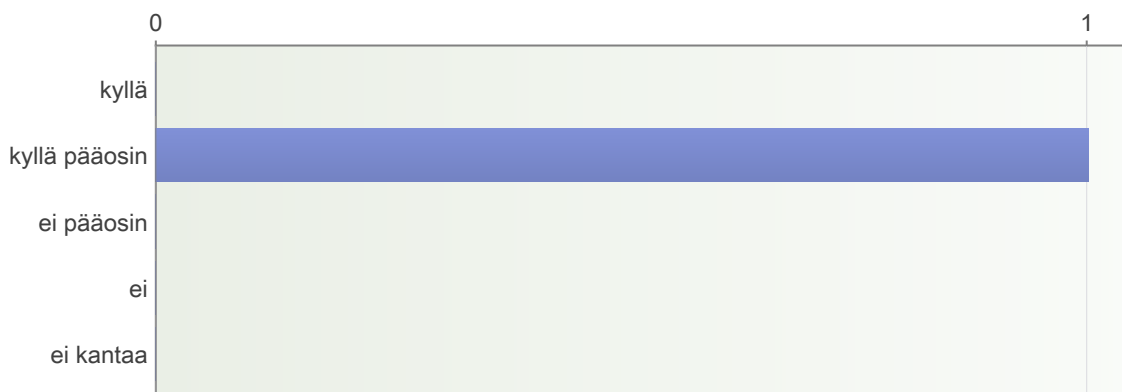

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

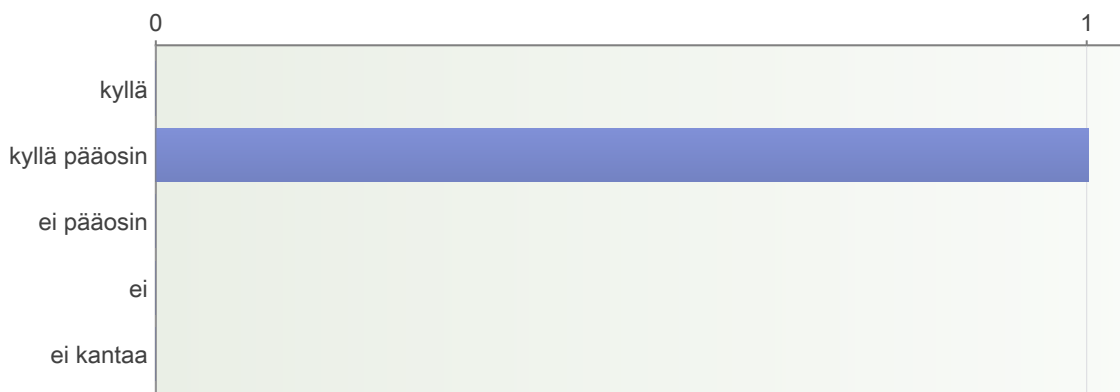

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

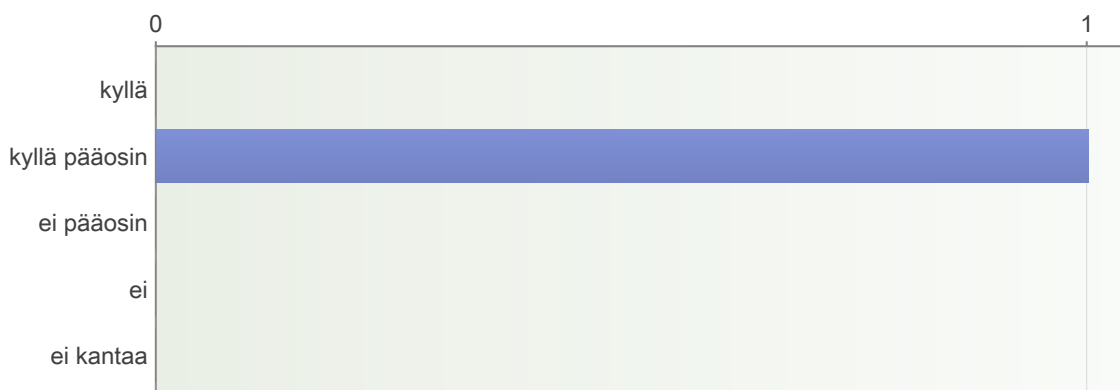

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

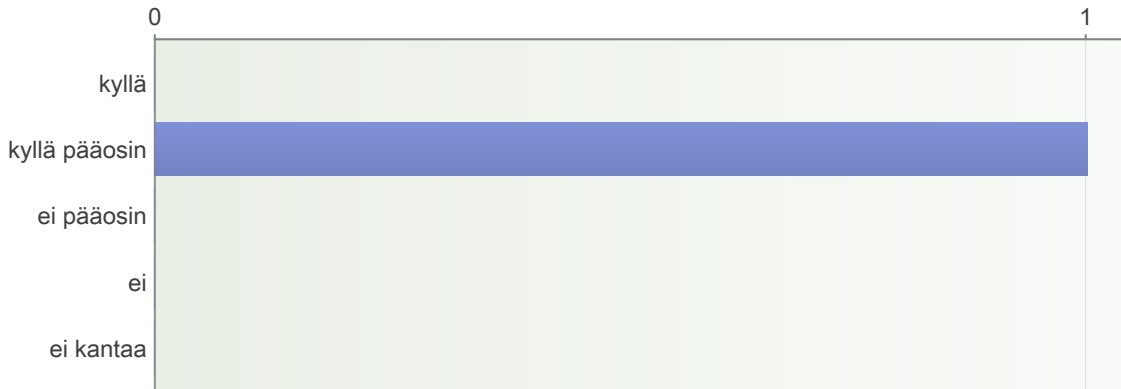

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

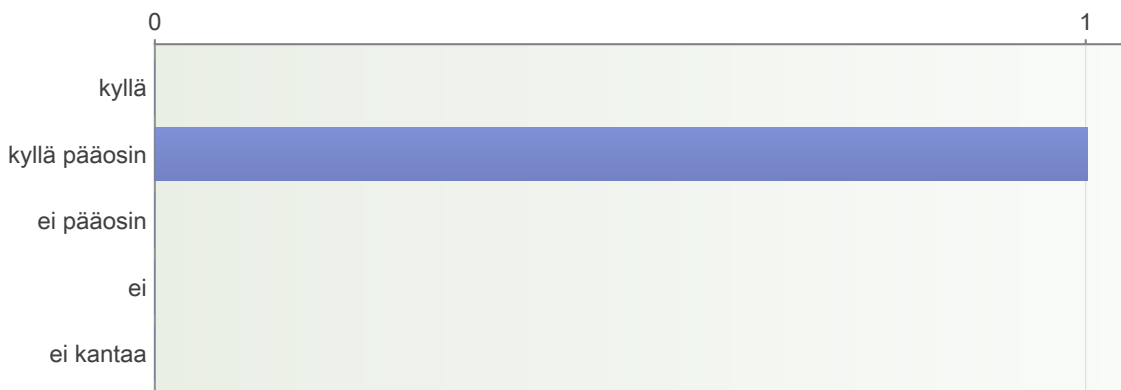

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

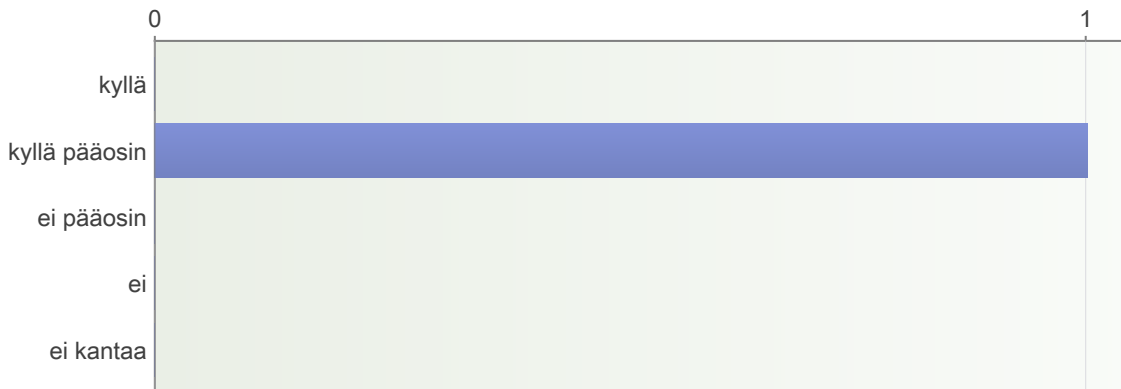
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien erilaisuudesta johtuen niille on jätettävä riittävästi päätösvaltaa toimintojen järjestämiseen. Siksi kannatamme sitä, että maakunnalla ja sen liikelaitoksella on mahdollisuus tuottaa järjestämisvastuullaan olevia palveluja.
Luonnoksen mukaiset maakunnan liikelaitoksen velvoitteet tarjota asiakasseteliä (24§) sekä ehdotettu sote-keskusten palveluvalikoima (18§) vaarantavat hyvin toimivan erikoissairaanhoidon keskeisiä toimintoja. Mielestämme maakunnan päätettäväksi tulisi jättää asiakassetelin käytön soveltaminen ja se, mitkä erikoislääkäreiden konsultaatio- ja avovastaanottopalvelut kuuluvat sote-keskusten palveluvalikoimaan. Asiakassetelin tarjoaminen tulisi olla maakunnalle mahdollisuus, erityisesti ne ns. raskaan kirurgian leikkaukset, joita toisaalla STM:n keskittämisasetuksella ohjataan nyt vain osaan julkisista sairaaloista.
Jos sote-keskusten perusvalikoimaan kuuluu vain nykyisten terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, paineet uusille periaatteille toimivan lääkejakelelun järjestämiseksi vähenevät. 18§, 42§, 43§ ja 48§
Lääketeollisuudelle on keskeistä hyvin toimiva erikoissairaanhoido, jolla on edellytykset korkeatasoiselle tutkimustoiminnalle. Haluamme taas kerran korostaa sitä, että sote-uudistuksessa on luotava kannusteet kehittää toimintaa ja tutkia. Se edellyttää mm. mahdollisuutta tutkimukseen hoitotyön rinnalla sekä lääkäreille että tutkimushoitajille. Sumalaisen terveydenhuollon tutkimusmahdollisuudet on säilytettävä, jotta lääketieteellisyys pystyy lunastamaan terveysalan kasvustrategiassa annettuja lupauksia Suomessa tehtävään tutkimukseen tehtävistä lisäinvestoinneista ja uusista työpaikoista.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

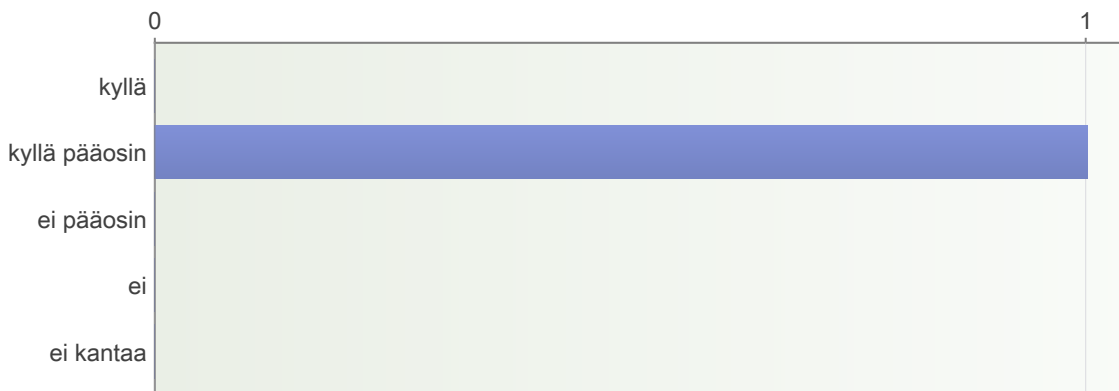
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallinnon uudistaminen luo silti vain edellytykset vahvalle maakuntajärjestäjälle ja sen mahdollisuudelle uudistaa toimintaa. Tuottavuuden parantaminen edellyttää palvelutuotannon uudistamista monin tavoin. Palvelukokonaisuuksia ja hoitopolkuja on kehitettävä ottaen huomioon myös uuden lääke- ja muun teknologian ja IT-järjestelmien kehittymisen mahdollistama tuki. Uudistuksesta puuttuu vielä lääkkeitä koskeva sääntely. Kehittyvä lääkehoito ja hyvin toimiva lääkehuolto ovat keskeisiä osia modernia terveydenhuoltoa. Uudistuksessa on edistettävä rationaalista lääkehoitoa, jossa potilas saa nopeasti diagnoosin, ja sen pohjalta hänelle parhaiten sopivan lääkehoidon, jonka vaikutuksia (hoitotuloksia) seurataan ja terveydenhuollon ammattilaiset tukevat potilasta lääkkeen käytössä. Uusissa sote-rakenteissa on varmistettava myös nopea ja yhdenvertainen uusien lääkkeiden saatavuus.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

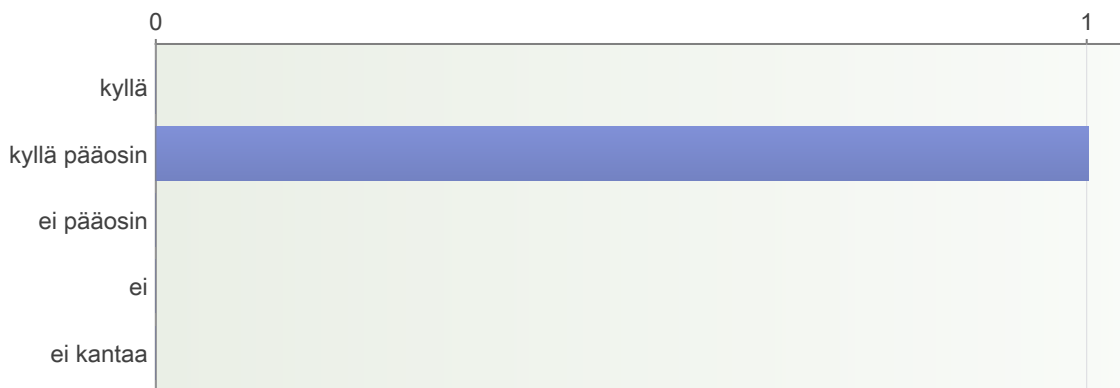
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lääketeollisuudelle on tärkeää, että keskeiset sote-lait saadaan tämän eduskunnan aikana valmiiksi. Uudistus on toteutettava, vaikka se jää käytännön toiminnoissa ja monilla muilla tasoilla vielä keskeneräiseksi. Uudistus jatkuu sitten seuraavilla hallituskausilla. Uudistuksen käynnistäminen on tärkeää myös sille asetettujen säästötavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta. Uuden sote-mallin valmistelu vie niin paljon aikaa, että julkisen talouden tasapainottamiseksi joudutaan muihin, sotea raskaampiin ratkaisuihin.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

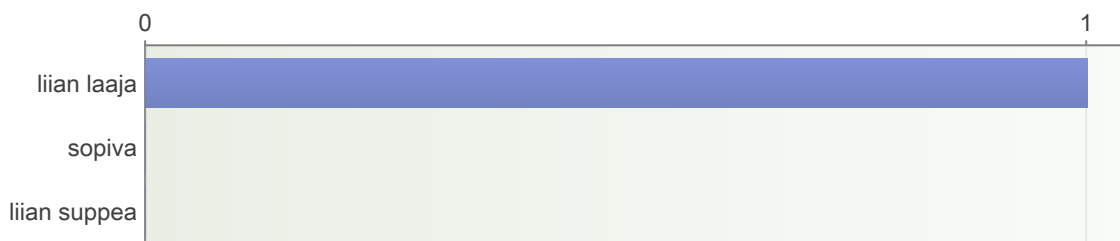
20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus on oleellinen osa sote-uudistusta. Asiakkaiden valinnanvapaus ja mahdollisuus valita palveluntuottajia edistävät palveluntuottajien välistä kilpailua ja siten nykyistä asiakaslähtöisempien palvelujen kehittymistä.
LT tukee valinnanvapauden lisäämistä sote-palveluissa asiakkaan aseman vahvistamiseksi ja etenkin peruspalvelujen saatavuudessa ja laadussa esiintyvien erojen tasoittamiseksi. Jotta potilas voi tosiasiallisesti valita sote-tuottajan, tarvitaan lisää tietoa eri hoitoyksiköiden tuottamasta laadusta ja hoidon vaikuttavuudesta.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mielestämme maakunnan päätettäväksi tulisi jättää asiakassetelin käytön soveltaminen ja se, mitkä erikoislääkäreiden konsultaatio- ja avovastaanottopalvelut kuuluvat sote-keskusten palveluvalikoimaan. Asiakassetelin tarjoaminen tulisi olla maakunnalle mahdollisuus, erityisesti ne ns. raskaan kirurgian leikkaukset, joita toisaalla STM:n keskittämisasiasetuksella ohjataan nyt vain osaan julkisista sairaaloista. Jos sote-keskusten perusvalikoimaan kuuluu vain nykyisten terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, paineet uusille periaatteille toimivan lääkejakelelun järjestämiseksi vähenevät

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

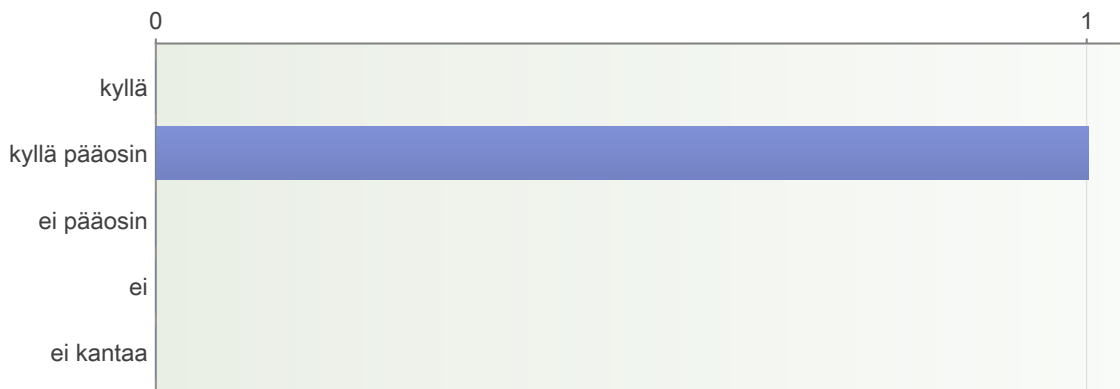
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Ei vastauksia.

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

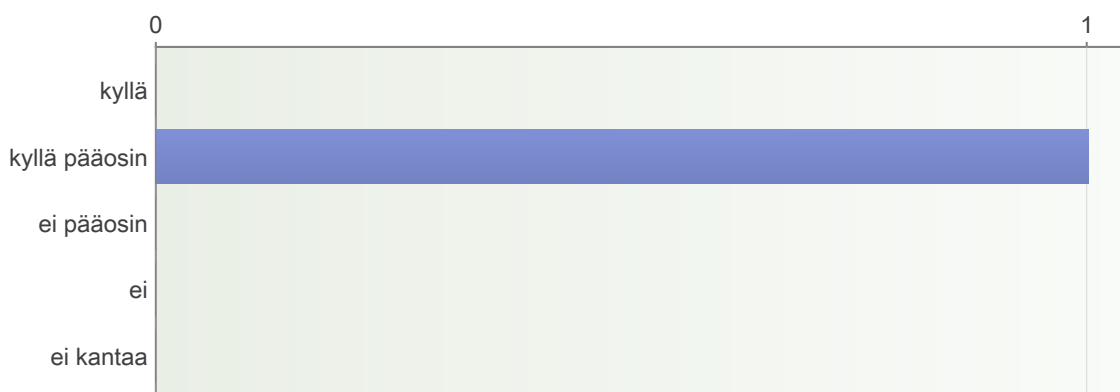
Ei vastauksia.

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

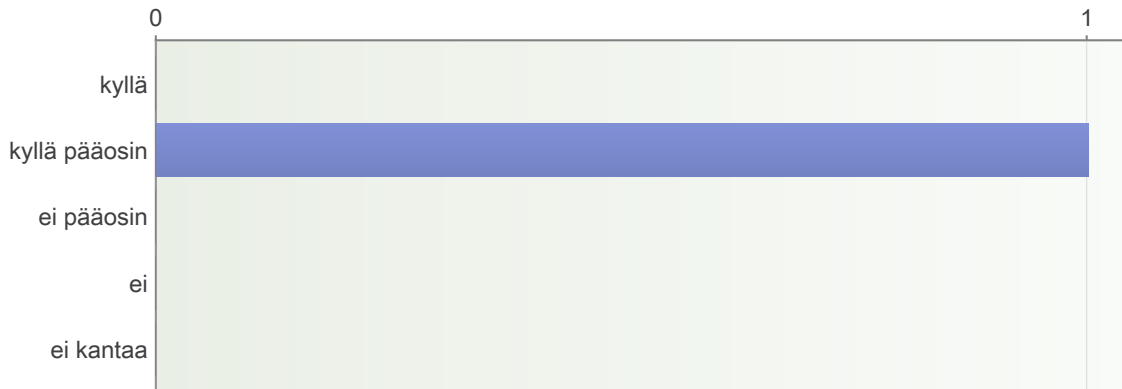

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

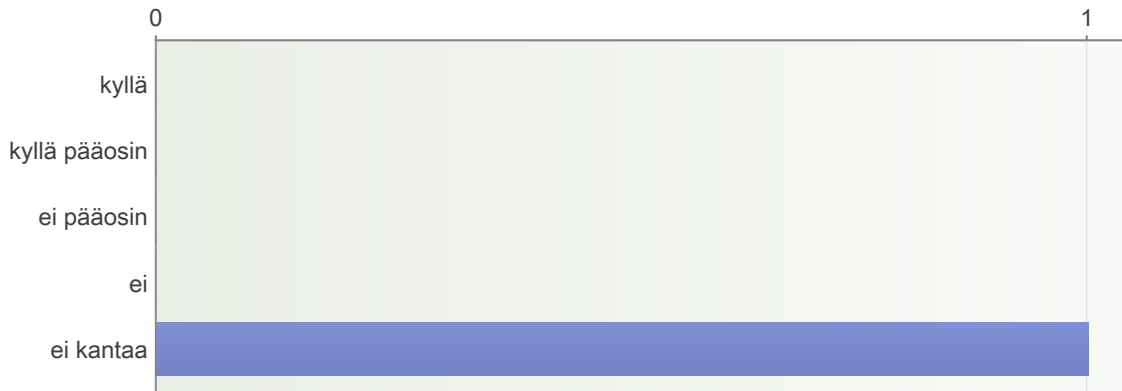

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

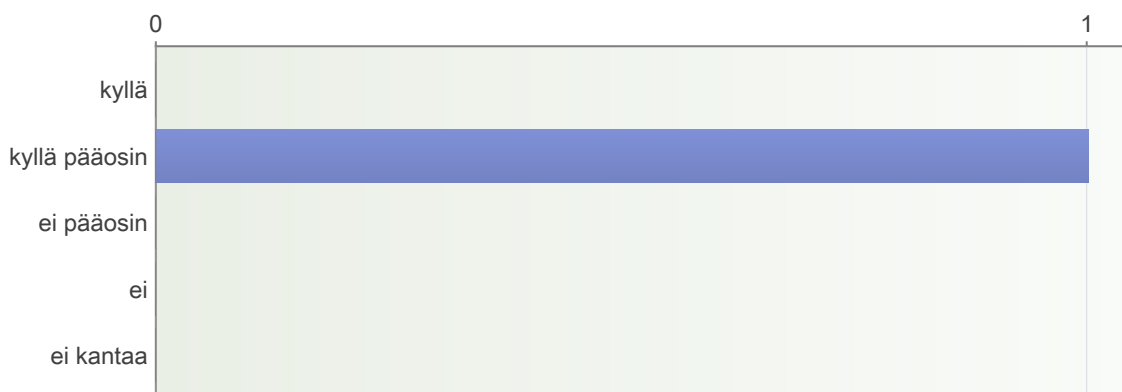

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

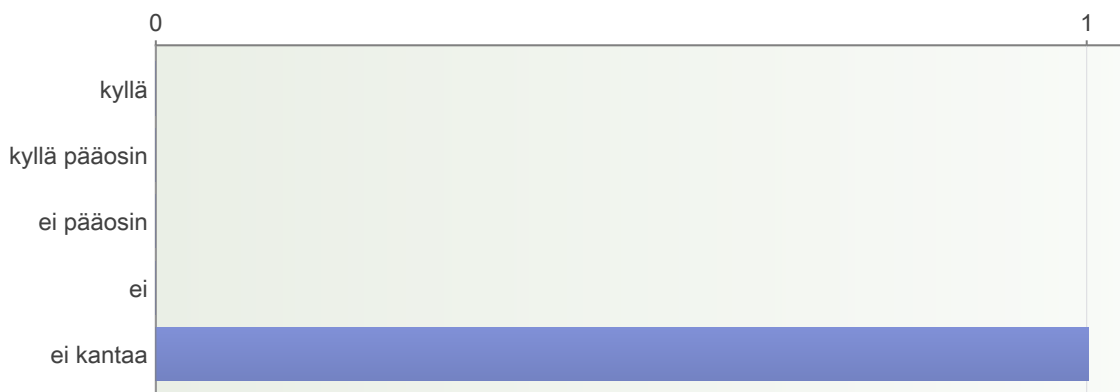

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

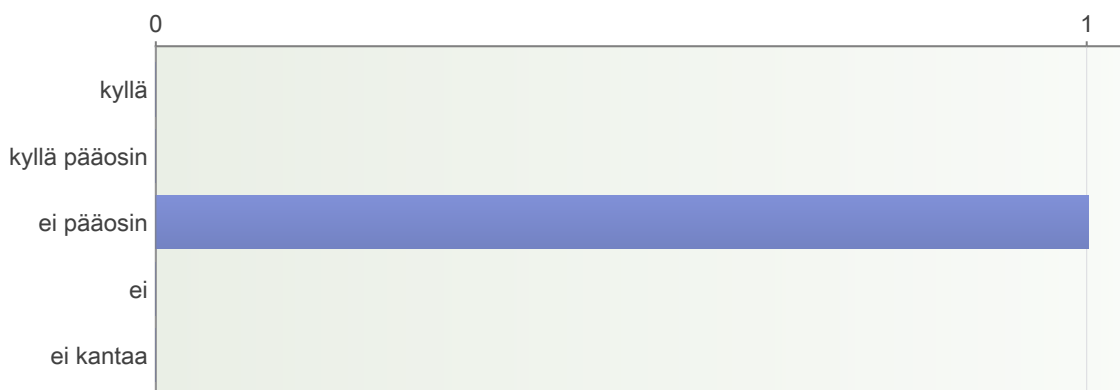

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

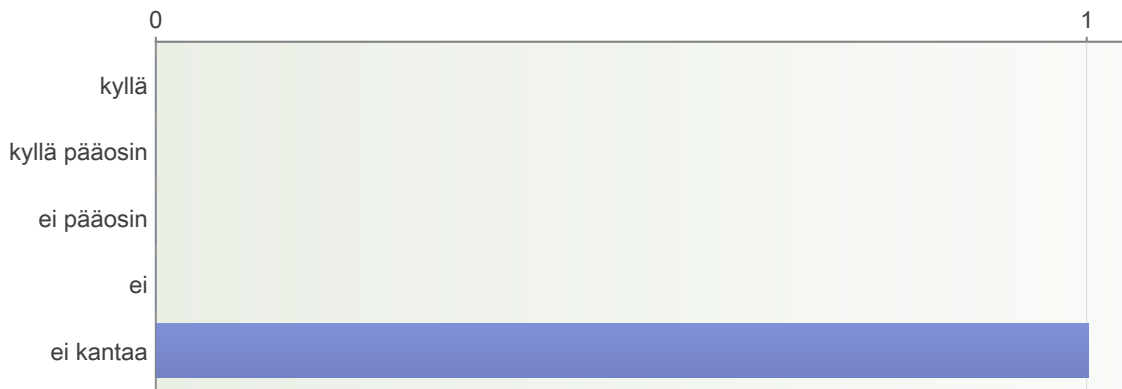
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mielestämme maakunnan päätettäväksi tulisi jättää asiakassetelin käytön soveltaminen ja se, mitkä erikoislääkäreiden konsultaatio- ja avovastaanottopalvelut kuuluvat sote-keskusten palveluvalikoimaan. Asiakassetelin tarjoaminen tulisi olla maakunnalle mahdollisuus, erityisesti ne ns. raskaan kirurgian leikkaukset, joita toisaalla STM:n keskittämisasiasetuksella ohjataan nyt vain osaan julkisista sairaaloista.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

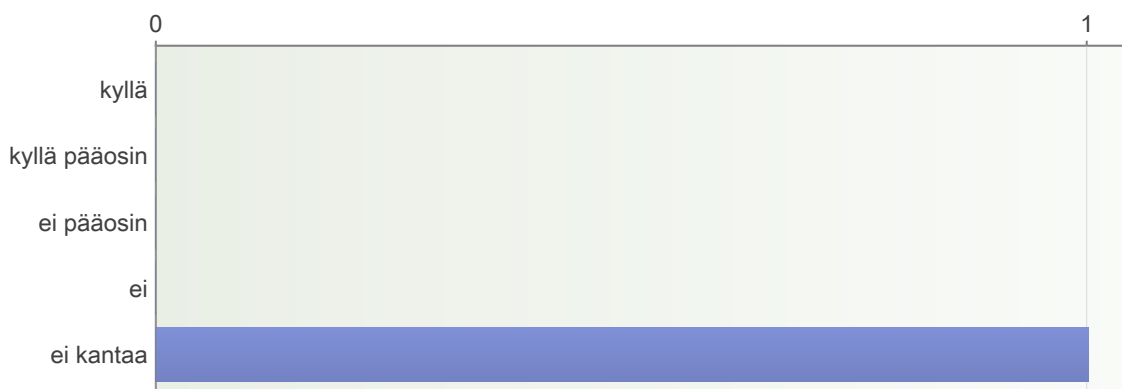

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

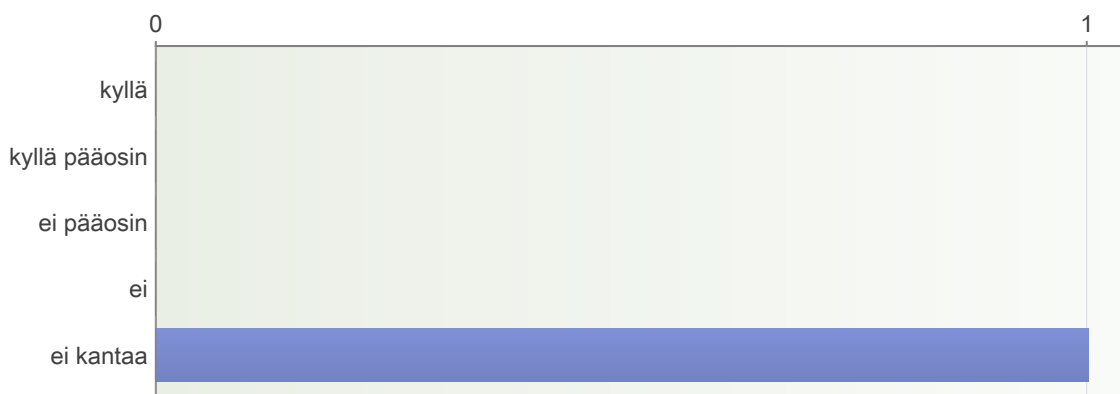

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

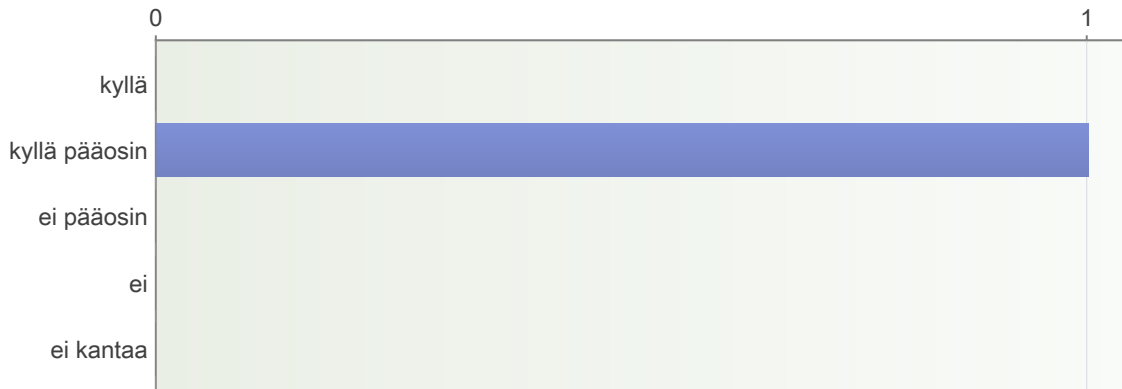
Ei vastauksia.

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

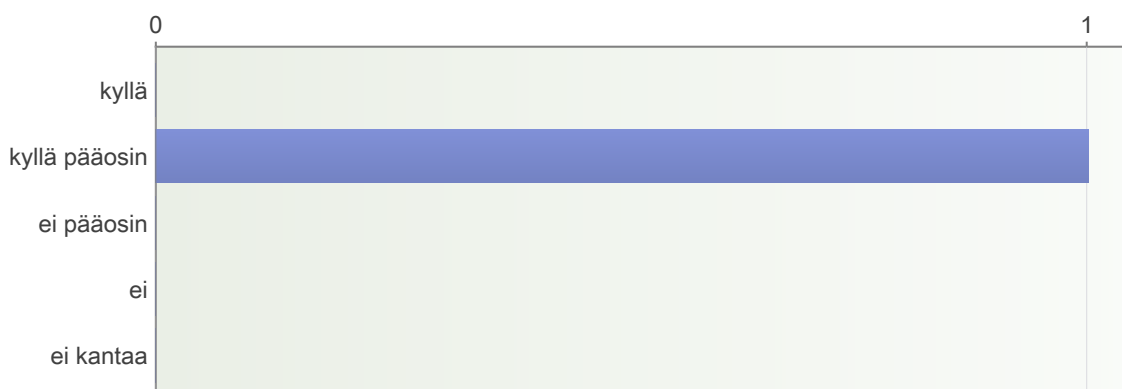
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uusia lainsäädäntö tarjoaa suoran valinnan osalta potilaalle mahdollisuuden valita palveluntuottaja, ei itse palvelun sisältöä. Uudistuksessa yksityinen sote-keskus tuottaa maakunnan ohjauksessa samoja palveluita kuin julkinen. 59§:n mukaan yksityisten sote-keskusten on annettava tieto palveluiden vaikutuksista ja kustannuksista. Uudistuksessa tulisi säilyttää tuottajien mahdollisuus määritellä, miten se näitä palveluita pitää tuottaa. Esimerkiksi influenssarokotusten laaja tai suppea käyttö heijastuu siihen, miten muita terveyspalveluita tarvitaan.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

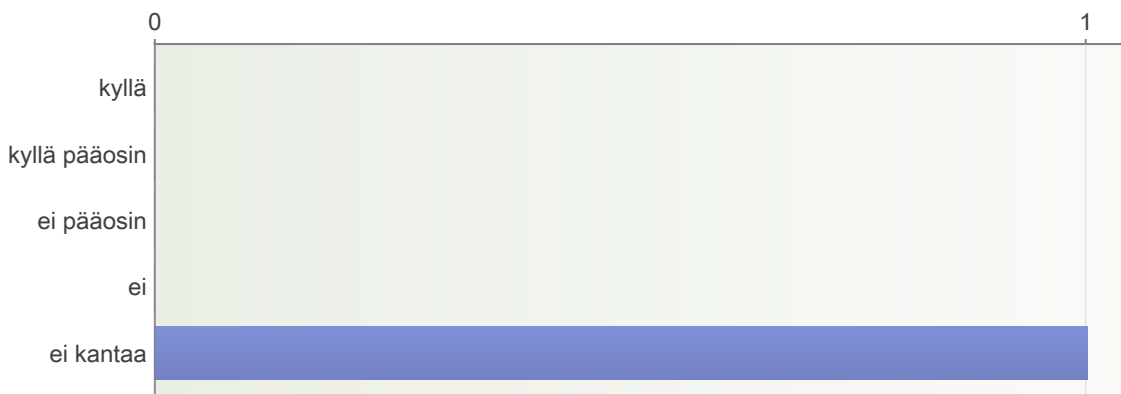
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

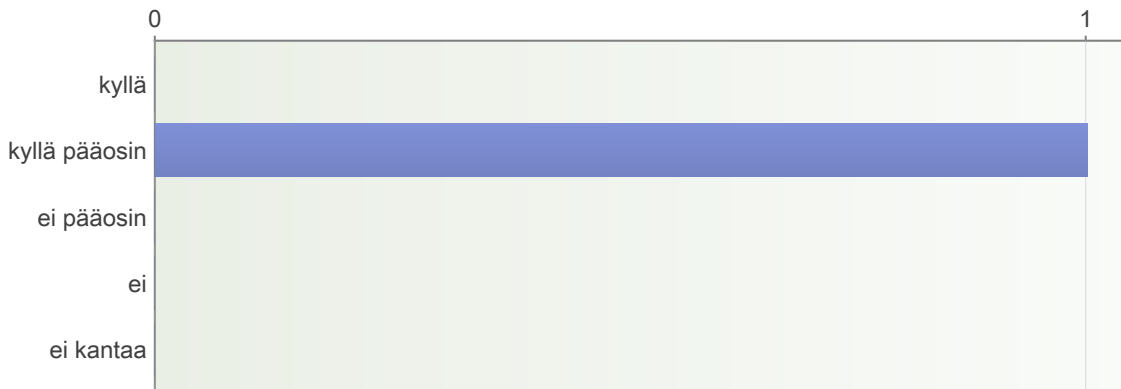

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

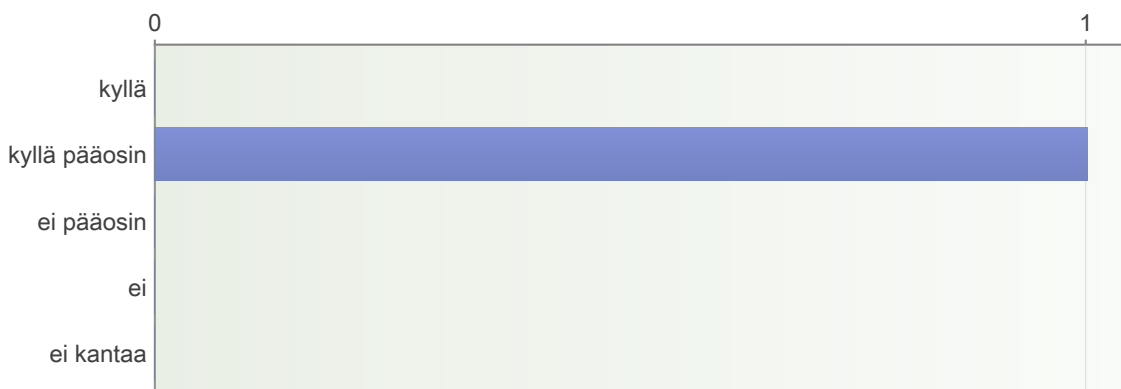

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

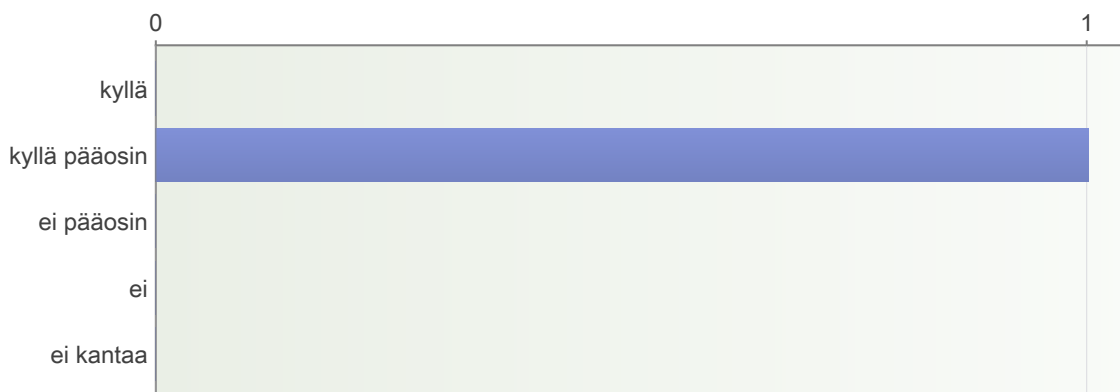

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

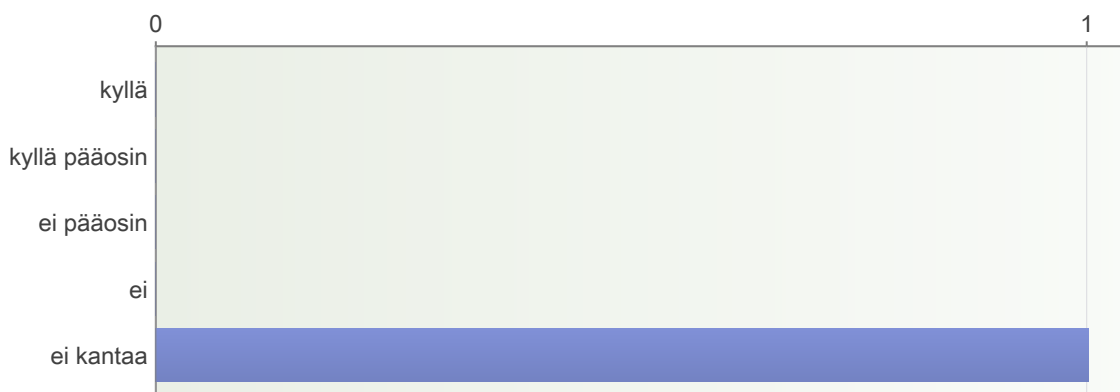

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

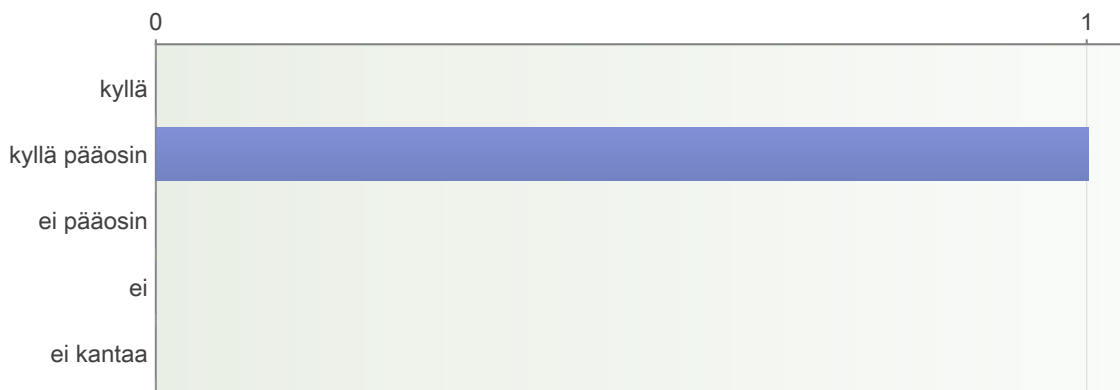

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

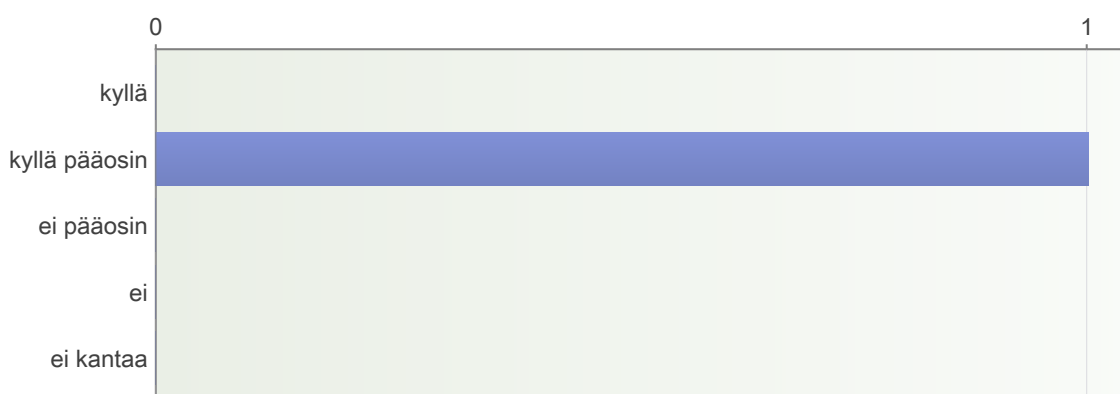

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

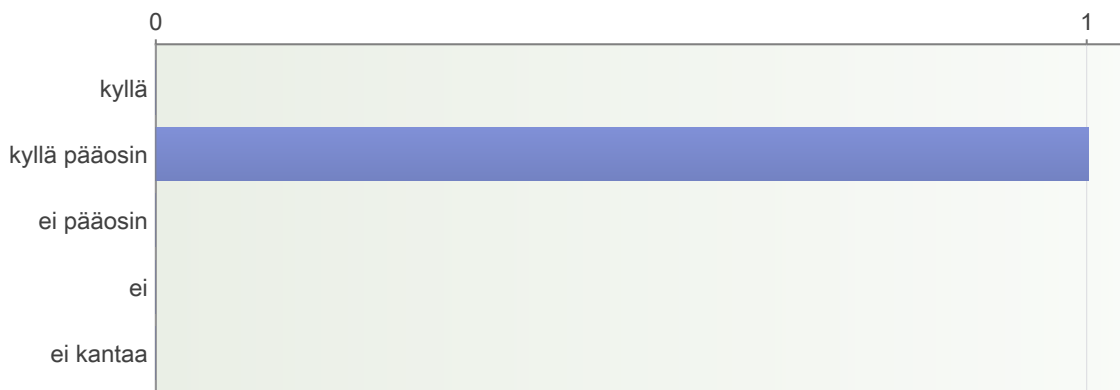

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Läketeollisuudelle on tärkeää, että keskeiset sote-lait saadaan tämän eduskunnan aikana valmiiksi. Uudistus on toteutettava, vaikka se jää käytännön toiminnoissa ja monilla muilla tasoilla vielä keskeneräiseksi. Uudistus jatkuu sitten seuraavilla hallituskausilla
Uudistuksen käynnistäminen on tärkeää myös sille asetettujen säästötavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta. Uuden sote-mallin valmistelu vie niin paljon aikaa, että julkisen talouden tasapainottamiseksi joudutaan muihin, sotea raskaampiin ratkaisuihin.
Hallinnon uudistaminen luo silti vain edellytykset vahvalle maakuntajärjestäjälle ja sen mahdollisuudelle uudistaa toimintaa. Tuottavuuden parantaminen edellyttää palvelutuotannon uudistamista monin tavoin. Palvelukokonaisuuksia ja hoitopolkuja on kehitettävä ottaen huomioon myös uuden lääke- ja muun teknologian ja IT-järjestelmien kehittymisen mahdollistama tuki.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.